

de Udgifter, som foranlediges af Militærvesenet, nemlig Invalideforsørgelsen, Underklassernes Pensionering og Embedsmændenes Pensionering; der vil vist neppe Noget kunne siges om fuldstændig rigtig Værd om dette; men det er muligt, at vi komme Sandheden nærmest ved at blive ved omtrent 1½ Mill. Tælle vi dette til, faae vi en Udgift paa det Budget, her foreligger — og ærede Medlemmer kunne eftergaa Tallene — af ca. 20½ Mill. Kr. eller 10,25 Kr. pr. Individ, det vil siges godt 5/6 af den Udgift, som bestemmes til de ordinære Formaal, og der er ikke medtaget den Fordring om Lønningforhøielse til begge Militæretaterne, hvorom der for den enes Bedkommende foreligger Forslag, for den andens skal det maaste ikke komme taar. (Eh. Nielsen: Sæssioner og Indkvartering?) Jeg har taget Indkvarteringen med. Det bliver altsaa 10,25 Kr. pr. Individ efter denne Beregning. — Man har sagt, at der blev nedlagt Protest mod Befæstninger ved de nye Forsvarslove. Jeg tror, at det er rigtigt i en vis Forstand, ikke i den Forstand, hvori det er taget, men i en anden; det er en meget soleklar Protest mod at anvende Pengene til Nr. 2, naar man har anvendt dem til Nr. 1, naar man har anvendt Pengene til det ordinære Forsvarsvæsen, saa er Protesten aldeles effektiv tilfæde mod ogsaa at anvende dem til Nr. 2, Befæstningsvæsenet. Der er yttret den tappre Mening, at til næste Valg skulde vi slaas paa Valgtribunerne for eller mod Kjøbenhavns Befæstning. Det tror jeg slet ikke; jeg antager ikke, at vi ville faae en Regering, der i mindste Maade vil inlade sig derpaa. Det forekommer mig, at jo mere det bliver klart for Befolkningen, hvordan den finansielle Stilling er, at af de 39½ Million, som den udbræder — henimod 20 Kr. pr. Individ — faar den kun en ringe Del tilbage igennem forskellige Formaal, som i en stærkt Grad indirekte komme Befolkningen tilgode, medens en meget stor Del anvendes til at styre og regjere dette lille og rolige Folk, og den allerstørste Del lægges ind paa Fremtiden paa Forsvaret. So mere det gaar op for Befolkningen, og Regeringen væd det, jo mindre vilde Regeringen forsøge paa at belaste et saadant Budget, jeg vil ikke siges med en Anlægsfum til Fæstningsværker, thi det maa jo ske ved Lov; hvad ville de 30 Millioner, vi have i Kassebeholdning, hjælpe til den 9 Miles Fæstning, der for fire Aar siden var foreslaaet, en Fæstning tillands og tilvands i en Omkreds af 9 Mil, og det vil rimeligvis blive mere endnu, ialtsald begyndte man dengang strax efter at tale om, at man skulde lægge den ud ad Roskilde til. Udgifterne ved hele Fæstningen vilde løbe op til adskillige Gange Kassebeholdningen, og altsaa kan der ikke være Tale om Anlægssummen, men blot det at lægge Renten af den Gjæld, man derved paadrager sig, Vedligeholdelsen af det uhyre omplegt af Værker og den stadige Fornyelse af

hele det store Materiel, efterhaanden som dette forfærdelige Krigsvæsen strider frem, ind paa et Budget, der allerede har 20½ Millioner og maaste endnu kræver ½ Million til Lønningforhøielse, det kan jeg ikke tro, der kan være Tale om. Jeg er overbevist om, at det vil svimle for enhver Regering, og jeg tror ikke, de Herrer behøve at lave et Valgprogram næste Aar paa Befæstningsvæsenet, jeg tror snarere, at vi ikke i vor Levetid ville faae nogen Regering, der vil tage det Ansvar paa sig. Derimod er det meget naturligt, at man giver vore unge Lieutenanter og Kapitainer, som have Tiden til deres Raadighed, Noget at bestille, dels med Projekter og Tegninger i den Retning, og dels med at udgive Brochurer, holde Foredrag og deslige. Det styrker Patriotismen og øver Bedkommende i en god Gjerning, og det er i det Hele en Virksomhed, der, ligesom enhver patriotisk Virksomhed, har min Værbødighed og min Respekt. Det er forgjæves for Tiden, men man maa agte ogsaa dem, man ikke deler Anstuelse med. Værbødes skulde vi forlange, at disse unge Mænd skulde have nogen egentlig videregaaende Indsigt i Finantskusholdningen, hvorledes skulde vi antage, at disse Folk skulde kjende, saaledes som vi, hvorledes det ser ud i Borgernes og Bondens Hus og i den større Del af vore Skatteværes Huse, og hvad det vil siges f. Ex. at lægge 4—5 Kr. pr. Individ mere paa disse Steder? Det vilde være et urimeligt Forlangende; disse Mænd se kun paa den ene Side af Sagen, jeg vil ikke siges, at de se sig blinde, men de se ivrig paa Sagen, og det forekommer mig, at de skulle have Lov dertil. Ensidighederne skulle have deres Ret. Ja, dette er jo een Bevægelse; men der er et stort Spring fra disse fornøielige, patriotiske Bevægelser, som lebsages med et Suf: Gid vi kunde, hvad vi ville, gid vi vare noget større, end vi ere, og dertil, at en Regering, som har en saadan Indsigt, skulde betænne sig til at gjøre et saadant Forslag, efter at vore Militærudgifter yderligere ere bleve forøgede og Aar for Aar ville blive det som Følge af, hvad der er slet. Dette Spring vil ikke blive taget saa hastigt, det kunne De være ganske rolige for, mine Herrer! Hvorfor kunne vi ikke ogsaa paa Valgdagen tale med hverandre om andre Ting, end om Noget, man kalder Befæstning, der er Noget, der er ligesaa behageligt at tale om; ja, tale om det kunne vi jo nok, men det lader ikke til, at vi kunne videre. Dette var nu med Hensyn til det almindelige Militære. — Jeg skal dernæst tillade mig at siges et Par Ord med Hensyn til den Urdeling, der opstilles, nemlig det Extraordinære paa § 26 og hvert af de ordinære Budgetter paa §§ 22 og 23. Der forlanges nu paa § 26 ialt 3,838,000 Kr. for begge Ministerier. I Samlingen 1876—77 — da var der et stort samlet Flertal her i Thinget — blev der bevilget omtrent 2½ Mill. Kr. paa § 26 til militære Diemed, og de to næste Aar